

God man för bortavarande eller okända arvingar

Den här broschyren riktar sig till dig som har blivit god man med uppdrag att bevaka bortavarande eller okända arvingar rätt i ett dödsbo. Broschyren svarar på frågorna:

- Vad är mitt uppdrag som god man?
- Vad är en arvkungörelse?
- När preskriberas arvet?
- Hur ska jag redovisa uppdraget?
- När upphör godmanskapet?

Broschyren ger inte en fullständig information om de rättsliga reglerna runt dödsbon utan är avsedd att ge dig en grundläggande information.

Sammanfattning

I vissa fall är överförmyndarnämnden skyldig att utse en god man till en person som man inte vet finns eller var personen ifråga befinner sig. Detta kan bli aktuellt när personen har del i ett dödsbo. Överförmyndarnämnden kan förordna en god man för detta ändamål om det vid ett dödsfall finns en till namnet känd arvinge som vistas på okänd eller avlägsen ort. God man kan också behövas om det vid ett dödsfall kan utredas om den avlidne har efterlämnat någon arvinge som är arvsberättigad före Allmänna arvsfonden.

Bouppteckning

I ditt uppdrag som god man ska du kallas till bouppteckningsförrättningen och du bör närvara vid denna. När bouppteckningen har registrerats hos Skatteverket ska du skicka in en kopia av den till överförmyndarnämnden. Dödsboet kan vända sig till en Juristbyrå för att få hjälp med att upprätta bouppteckningen. Kom ihåg att det inte är din uppgift att själv upprätta bouppteckningen, det är din uppgift att se till att det blir gjort.

Du ska se till att dödsboet skiftas inom sex månader från tidpunkten då bouppteckningen registrerades av Skatteverket. Du måste också ansöka om överförmyndarnämndens samtycke innan arvet betalas ut till dödsbodelägarna. Läs mer om detta på nästa sida under avsnittet Arvskifte. Om inte dödsboet skiftas inom sex månader ska du lämna in en redogörelse om skifteshinder till oss, detta görs på en särskild redogörelseblankett. Du ska lämna in en ny redogörelse var sjätte månad fram till dess att dödsboet har skiftats.

Kom ihåg att vissa åtgärder inom förvaltningen av dödsboet kräver överförmyndarnämndens samtycke. Om dödsboet ska sälja en fastighet eller bostadsrätt krävs det att vi samtycker till försäljningen. Hur du ansöker om detta kan du läsa mer om i informationsbladet *Att sälja fastighet eller bostadsrätt*.

V220601

Postadress
136 81 Haninge

Besöksadress
Rudsjöterrassen 2

Telefon vxl/grupptel
08-606 70 00/70 20

E-post
overformyndaren@haninge.se

Arvskungörelse

Om det vid bouppteckningsförrättningen kommer fram att det eventuellt finns en okänd arvinge eller om det finns en till namnet känd arvinge som vistas på okänd ort ska du se till att detta anmäls till Skatteverket. De gör i sin tur en arvskungörelse vilket innebär att de låter kungöra arvet i Post- och Inrikes Tidningar. Av kungörelsen framgår att den okände eller bortavarande arvingen enligt lag måste göra sin rätt till arv gällande inom fem år från arvskungörelsen. Det ingår i ditt uppdrag att skicka in en kopia av kungörelsen till oss.

Preskription av arv

Om den okände eller bortavarande arvingen inte gör sin rätt till arvet gällande inom fem år från kungörelsen preskriberas arvet. Det betyder att personen ifråga förlorar sin rätt till arvet. Om ingen arvskungörelse har skett gäller istället den yttersta preskriptionstiden som är tio år från dödsfallet.

Det är inte ditt uppdrag som god man att söka efter den okände eller bortavarande arvingen.

Arvskifte

Efter att bouppteckningen har registrerats hos Skatteverket ska dödsboets tillgångar fördelas mellan dödsbodelägarna. Hur fördelningen ska se ut bestäms i ett avtal mellan dödsbodelägarna. Detta avtal kallas för arvskifte. Alla dödsbodelägare ska underteckna arvskiftet och du ska skriva under för den okände eller bortavarande arvingen. Det finns regler i ärvdabalken om arvskifte och det kan därför finnas anledning för dödsboet att vända sig till en Juristbyrå för hjälp med att upprätta arvskiftet.

Testamente

Om det finns ett testamente kan du inte med rättslig verkan godkänna det för den okände eller bortavarande arvingens räkning. Du kan endast bekräfta att du har tagit del av testamentet. Ett testamente vinner laga kraft och blir giltigt sex månader efter att alla dödsbodelägare har tagit del av testamentet. Det innebär att det inte går att klandra testamentet efter denna tid, det vill säga hävda att testamentet är ogiltigt.

Om den okände eller bortavarande arvingen är bröstarvinge till den avlidne har din denne rätt att få ut sin laglott, dvs. halva arvslotten. Ett testamente kan vara skrivet på så sätt att en person förlorar sin rätt till arv eller inte får ut sin laglott. Det är då din uppgift att begära jämkning av testamentet inom sex månader för att den okände eller bortavarande arvingen ska kunna få ut sin laglott. Du får inte avstå arv för den okände eller bortavarande arvingens räkning. Om du är osäker på om du ska klandra testamentet eller inte bör du vända dig till en Juristbyrå för rådgivning.

V220601

Postadress
136 81 Haninge

Besöksadress
Rudsjöterrassen 2

Telefon vxl/grupptel
08-606 70 00/70 20

E-post
overformyndaren@haninge.se

Bodelning

Om den avlidne var gift ska det göras en bodelning före arvskiftet. I en bodelning kan det förenklat sägas att makarna delar egendomen i två delar. Den ena delen tillhör den efterlevande maken och den andra delen ska delas i ett arvskifte. Överförmyndarnämnden måste även samtycka till bodelningen. Oftast görs bodelning och arvskifte i samma handling, samtycke lämnas då i ett gemensamt beslut.

Ansökan om samtycke till arvskifte

Överförmyndarnämnden måste samtycka till arvskiftet innan tillgångarna delas mellan dödsbodelägarna. Du måste därför ansöka om samtycke till arvskiftet och lämna in följande handlingar till oss:

- Ansökan om samtycke till arvskifte
- Kopia av bouppteckning och eventuellt testamente
- Arvskifte i original
- Kontoutdrag över dödsboets konton för tiden mellan dödsdagen och skiftesdagen
- Kopia av eventuellt värderingsutlåtande av fastighet, bostadsrätt eller annat värdefullt lösöre.

När överförmyndarnämnden har gått igenom alla handlingar och kontrollerat att fördelningen har skett enligt lag fattar vi ett skriftligt beslut om samtycke till arvskifte. Vi kommer även att placera en stämpel på arvskiftet som visar att samtycke har lämnats.

Utbetalning av arvet

Du ska se till att den okände eller bortavarande arvingens del av arvet sätts in på ett överförmyndarspärtrat konto. Banken hjälper dig att öppna ett konto som tillhör den okände eller bortavarande arvingen.

Om den okände eller bortavarande arvingen är ensam dödsbodelägare behöver det inte ske något arvskifte. I sådant fall ska du redovisa till oss att dödsboets tillgångar satts in på ett överförmyndarspärtrat konto tillhörande den okände eller bortavarande arvingen

Redovisning av uppdraget

Fram till tidpunkten då arvet betalas ut till den okände eller bortavarande arvingen ska du årligen lämna in en redogörelse till överförmyndarnämnden. När arvet har betalats ut ska du lämna in en tillgångsförteckning. Därefter kommer du årligen att redovisa för ditt uppdrag genom att lämna in en årsräkning och redogörelse. Du kommer att få information från oss när det är dags att lämna in redovisningen och vilka handlingar som ska bifogas. I den redogörelse du lämnar in har du möjlighet att begära arvode för ditt uppdrag som god man. Arvodet bekostas av den okände eller bortavarande arvingens del av arvet.

V220601

Postadress
136 81 Haninge

Besöksadress
Rudsjöterrassen 2

Telefon vxl/grupptel
08-606 70 00/70 20

E-post
overformyndaren@haninge.se

Södertörns ÖVERFÖRMYNDARNÄMND

i kommunerna Botkyrka, Haninge, Huddinge, Nynäshamn, Salem och Tyresö

Upphörande av godmanskapet

Om den okände eller bortavarande arvingen gör sig till kända ska godmanskapet upphöra. Likaså om det inte längre finns några medel kvar för dig att förvalta. I annat fall ska godmanskapet upphöra när preskriptionstiden på fem eller tio år har löpt ut. Om något av detta inträffar ska du meddela oss på överförmyndarnämnden då det är vi som måste fatta beslut om godmanskapets upphörande.

V220601

Postadress
136 81 Haninge

Besöksadress
Rudsjöterrassen 2

Telefon vxl/grupptel
08-606 70 00/70 20

E-post
overformyndaren@haninge.se

